

Ny kärnkraft i Sverige

Ebba Busch, energi- och näringsminister (KD)

Niklas Wykman, finansmarknadsminister (M)

Romina Pourmokhtari, klimat- och miljöminister (L)

Tobias Andersson, ordförande i näringsutskottet (SD)

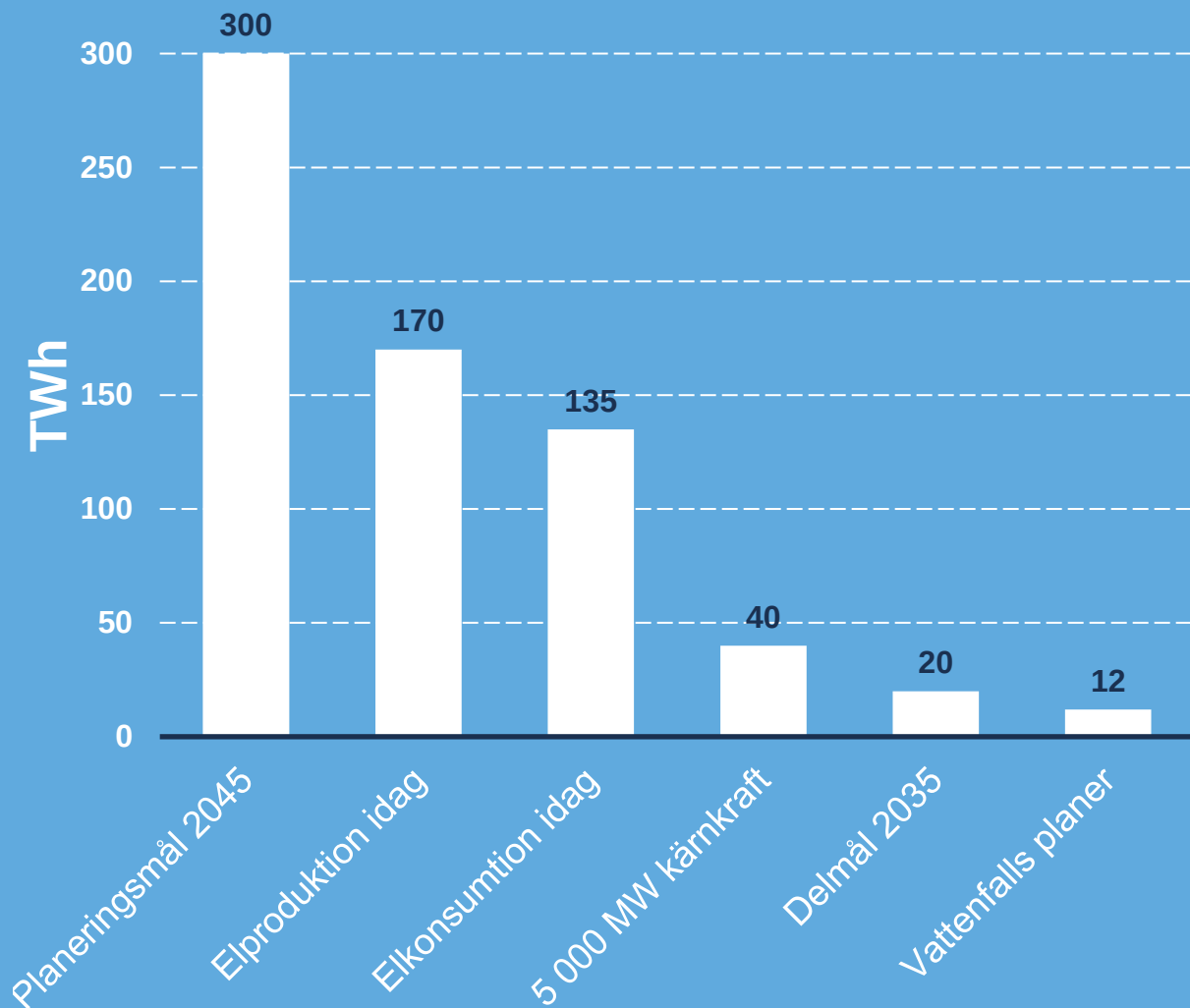
19 september 2025

Varför är vi här idag?

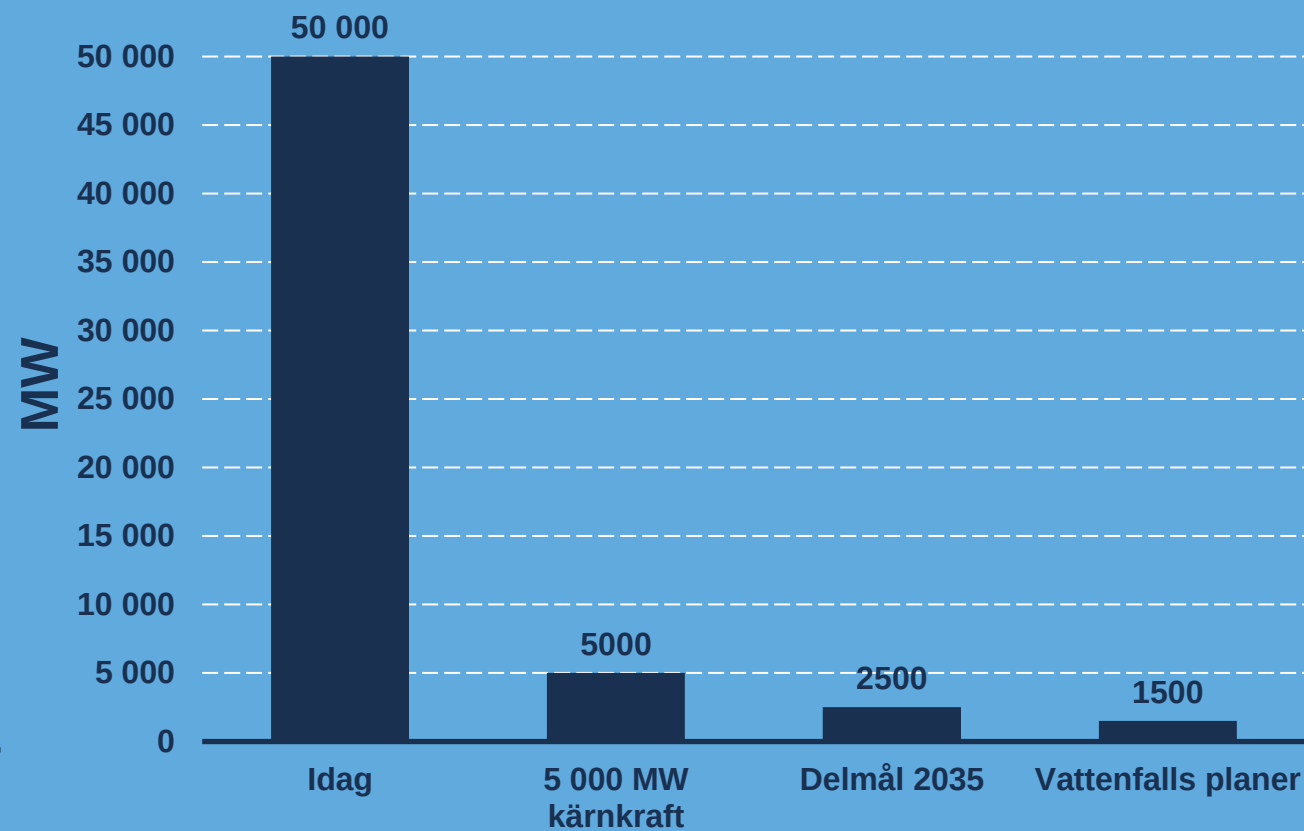

- En trygg elförsörjning är en grundförutsättning för hushåll och industri
- Samhällsekonomiska värden som privata aktörer inte kan räkna hem – en investering i en av samhällets grundfunktioner
- Värna skattebetalarnas pengar och offentliga finanser
- Lägre marknadsrisk sänker aktieägarnas avkastningskrav och därmed projektkostnaden
- Sverige har ett växande elbehov och den gröna omställningen inskräpper behovet av mer fossilfri el
- Väderberoende kraftslag behöver kompletteras med baskraft

Elproduktion och elkonsumtion, energi

Installerad produktionskapacitet, effekt

En effektiv utbyggnad av kärnkraften

**Programmets
omfattning och
kostnader**

**Effektiva tillstånds-
processer för kärnkraft**

**Stärkta värdekedjor
för kärnkraften**

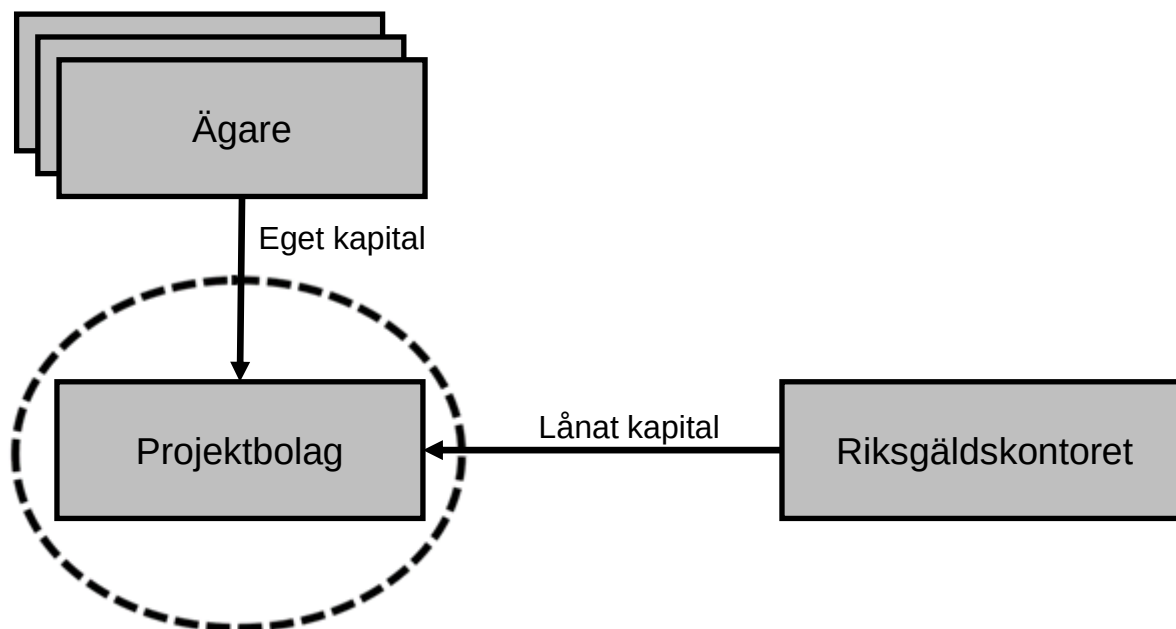

Var är vi i processen med finansiering?

- Statligt stöd till projektbolag som bygger kärnkraft förutsätter (1) juridiska och (2) ekonomiska befogenheter
 1. Lag och förordning trädde i kraft 1/8
 - Juridiska befogenheter för att förhandla om stöd med projektbolag
 2. BP26 sätter ramar inför förhandlingar med projektbolag
 - Ekonomiska befogenheter inom vilka regeringen kan ingå olika avtal

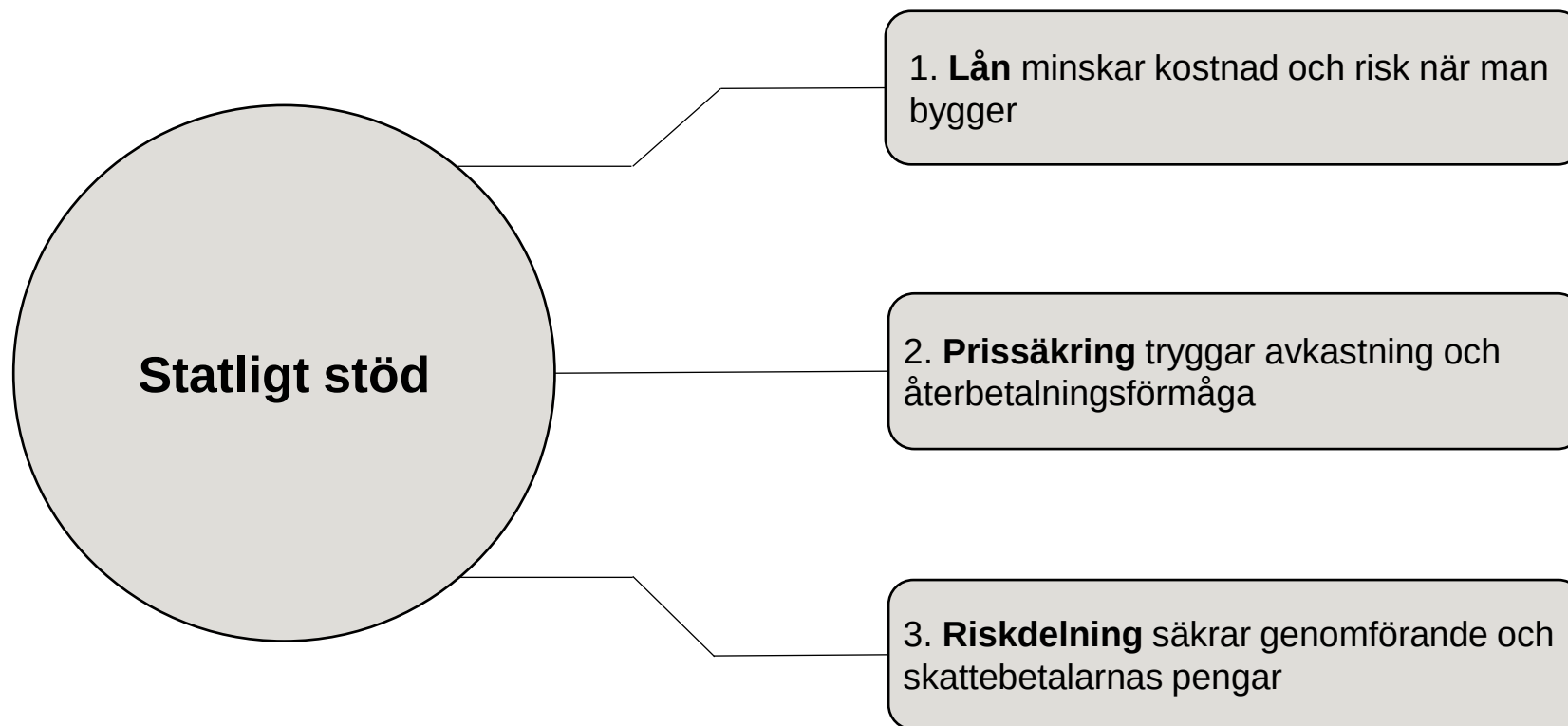
Stödprogrammets omfattning

- Statligt stöd till de första nya reaktorerna
 - Avgränsat till uppemot 5 000 MW
- Flera projektbolag kan bli aktuella
 - Projektbolag ansöker och regeringen beslutar
- Ägare kan vara energibolag, investeringsbolag, andra företag, staten
- Förhandling sker mellan staten och projektbolag

Not: Stödmodellen diskuteras mer i Mats Dilléns utredning: *Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft* ([2024](#)) samt regeringens proposition [2024/25:150](#)

Stödets tre delar

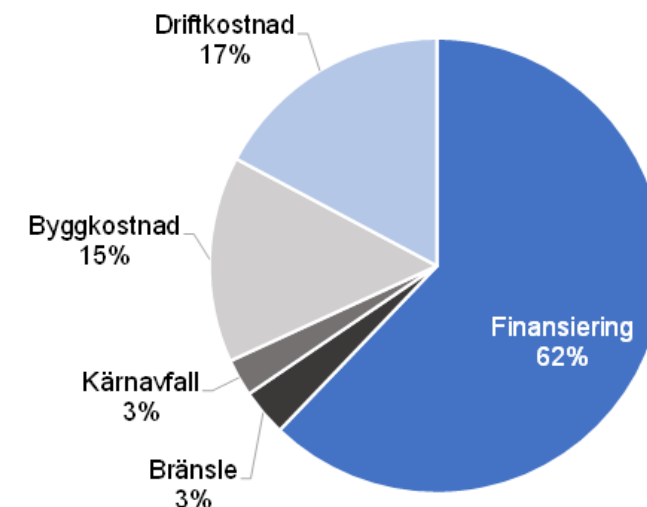

Lån minskar kostnad och risk när man bygger

- Stora och riskfyllda byggprojekt kräver stora kapitalvolymen genom en lånefinansiering som marknaden annars inte kan bistå med
- Billigare än aktiekapital och annan marknadsfinansiering
 - Håller nere kapitalkostnaden under byggfasen
- Stor kostnadsbesparing om man håller nere ränta-på-ränta effekten
 - Det är långt mellan byggstart och driftsfas
- Projektbolaget ska betala tillbaka lånen när reaktorerna är i drift – med intäkter från driften eller vanliga lån
- Tillfällig finansiering som ska återbetalas men förmånlig prissättning av lån innebär ett stöd och en kostnad för staten

Andel av total produktionskostnad
(med 7 procent real WACC)

Källa: [Dillén \(2024\)](#) och egen illustration

Vad kostar lånen?

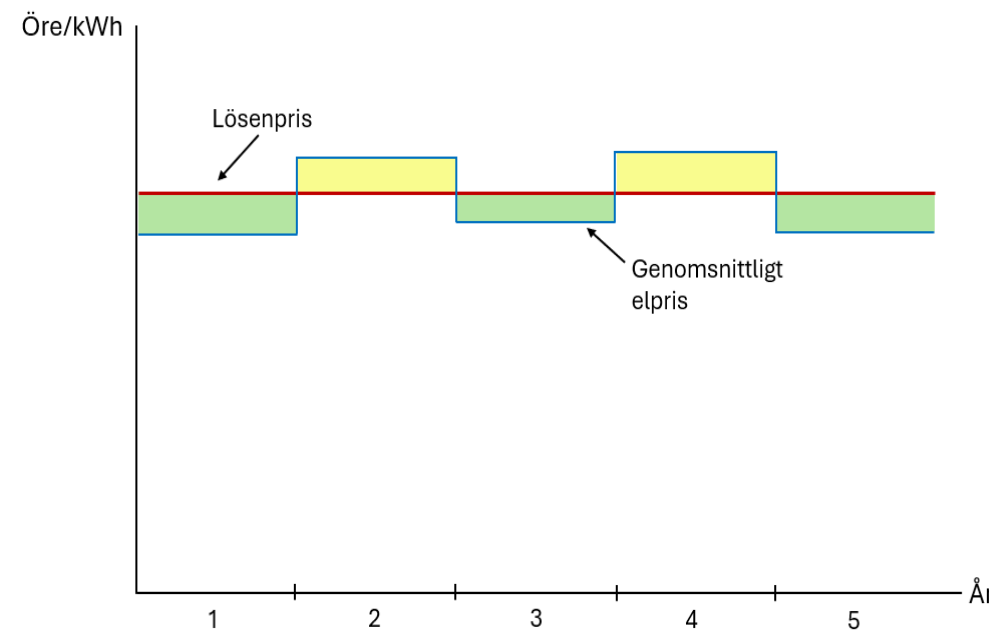

- Statens kostnader för lånen beror på lånevillkoren som förhandlas i de specifika projekten
- Lånen är tillfälliga och ska betalas tillbaka när reaktorerna tas i drift och börjar ge intäkter
- Inte gratis för staten eftersom lånen förväntas vara förmånliga
 - Exempel. Staten tar inte ut påslag men kreditrisk kan betraktas som en kostnad
- Omfattningen av subvention beror på både lånevillkor och riskdelning
- Över projektets livscykel härrör statens kostnader framförallt från prissäkringen och inte från lånen

Prissäkring tryggar avkastning och återbetalningsförmåga

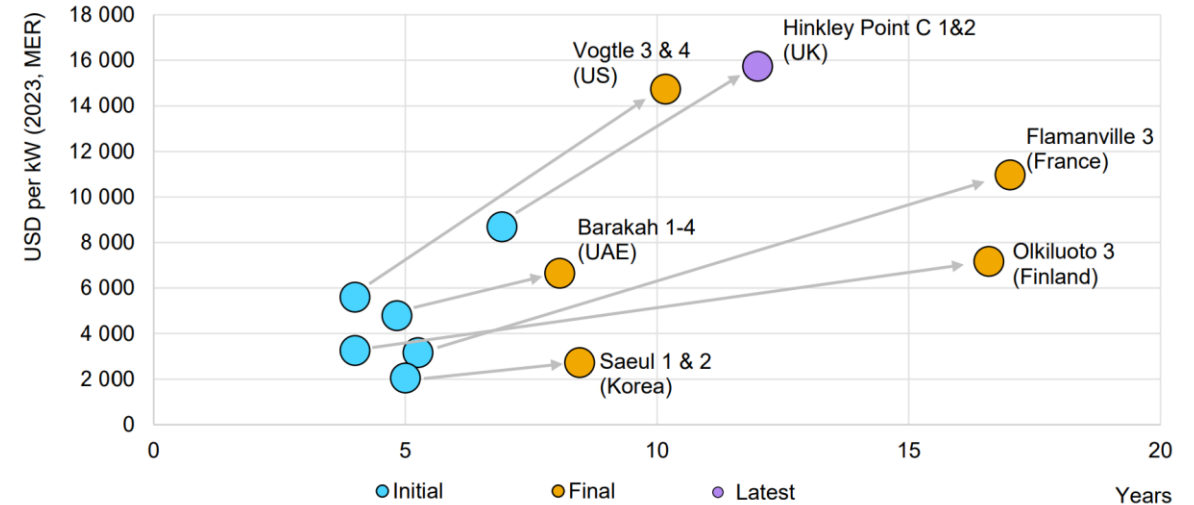
- Osäkerhet kring framtida elpriser → marknadsrisk
- Vanligt på marknaden med fastprisavtal men inte på den här tidshorisonten
- Roll för staten som motpart i prissäkring
 - Dubbelriktat finansiellt differenskontrakt, *Contract for Difference* (CFD)
 - När marknadspriset avviker från lösenpriset justeras bolagets intäkter med betalningar från/till staten
- Troligt med avtal där lösenpris överstiger förväntat elpris dvs. förväntad kostnad för staten

Källa: egen illustration

Riskdelning säkrar genomförande och skattebetalarnas pengar

- Låneram rymmer förväntade kostnader och marginal för fördyrningar i linje med praxis för statliga investeringsbeslut
- En riskreserv tar höjd för särskilt stora fördyrningar

Not: Ursprungliga, pågående och slutliga uppskattningar av kapitalkostnader och byggtid för olika kärnkraftsprojekt

Källa: [IEA \(2025\)](#)

Bemyndigande för att kunna förhandla om avtalsvillkor

Bemyndigande i BP26

Ekonomiska befogenheter för ny kärnkraft i BP26

1. **Lån** minskar kostnad och risk när man bygger

Låneram för att finansiera bygg av nya reaktorer inklusive marginaler vid fördyrning

2. **Prissäkring** tryggar avkastning och återbetalningsförmåga

Ett belopp för förväntad kostnad och ett för ett tak över avtalets löptid.

3. **Riskreserv** säkrar genomförande och skattebetalarnas pengar

Inte tänkt att användas men som behöver finnas för att kunna ingå avtal om riskdelning.

Vanliga missförstånd

(1) Är låneramen en prislapp?

Nej!

(2) Är riskreserven en planerad utgift?

Nej!

(3) Kan man summera prissäkringen och lånekostnaden till en totalsumma?

Nej!

Vilka belopp sätter ramarna för kommande förhandlingar?

1. Upp till 220 miljarder kronor för lån som finansierar byggfasen i projekt upp till ungefär hälften av stödets omfattning om upp till ca 5 000 MW
 - Täcker både lånebelopp och kostnader för förmånliga lånevillkor
2. Omkring 1-3 miljarder kronor i genomsnitt per år i förväntad kostnad för en prissäkring med avtal som kan löpa upp till 40 år
 - Innebär en förväntad totalkostnad över hela den period som avtalen löper på upp till 110 miljarder kronor
3. En riskreserv i form av en ytterligare låneram på 220 miljarder kronor
 - Förväntas inte behöva tas i anspråk men behövs för att kunna fullgöra avtal vid oväntade händelser
 - Slutföra projekt även vid större fördyringar → halvfärdiga reaktorer ger inga intäkter
4. Ett tak för hur stor den ackumulerade kostnaden för prissäkringen skulle kunna bli – taket föreslås uppgå till 400 (110 + 290) miljarder kronor sett för avtal upp till 40 år, motsvarande 10 miljarder kronor per år
 - Möjliggör riskdelning vid oväntade scenarier med särskilt låga elpriser och särskilt stora fördyringar

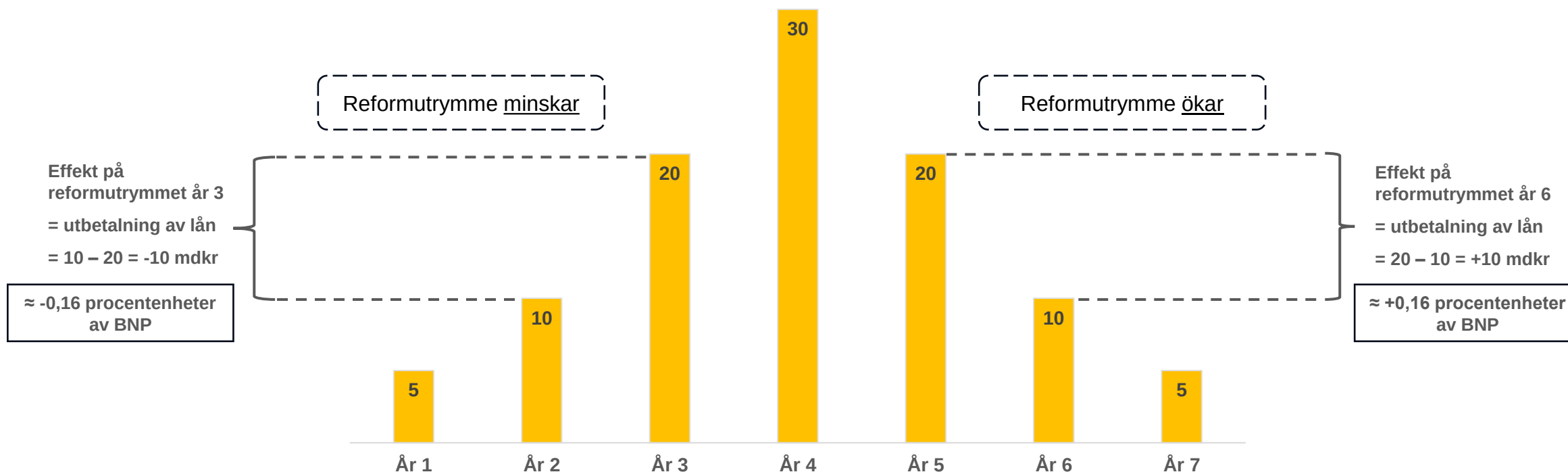
Offentligfinansiell effekt

- Lån påverkar normalt sett inte det finansiella sparandet medan utgifter gör det
- Huruvida utbetalningarna av lån klassas som offentliga utgifter eller som lån styr hur det påverkar offentliga finanser
 - Om lånens ut- och återbetalningar redovisas som vanliga lån har lånen ingen påverkan på finansiellt sparande utan medför tillfälligt ökad statsskuld
- Regeringen tar höjd för att lånen ska redovisas som utgifter när de betalas ut och inkomster när det betalas tillbaka – Eurostat som beslutar
- Reformutrymmet minskar vid utbetalning och ökar vid återbetalning

Påverkan på reformutrymme

Principskiss

Vad kostar prissäkringen?

- 1-3 miljarder kronor i genomsnitt per år
- Kostnaden återfinns i statsbudgeten
- Om de belopp som anges i BP26 skulle fördelas på hushåll och företag skulle det kunna handla om några öre per kWh
 - I ett räkneexempel* där kostnaden för prissäkringen med 20 öres differens mellan elpris fördelas ut på elkonsumenterna skulle det kunna röra sig om:
 - 5 kr per månad för hushåll i lägenhet
 - 25 kr per månad för hushåll i villa
- Det är ungefär hälften av de kostnader som redovisades i propositionen om stöd till ny kärnkraft, vilket beror på att det i detta skede föreslås ekonomiska ramar som förväntas räcka till ungefär hälften av stödets totala omfattning
- Regeringen avser återkomma med förslag om finansiering innan utgifterna uppkommer

Effektiva tillståndprocesser för kärnkraft

- Effektiva tillståndprocesser är avgörande för Sveriges tillväxt och klimatomställning. Det är också en förutsättning för att ny kärnkraft ska kunna etableras på fler platser i landet
- Åtgärdspaketet för effektiva tillståndprocesser innebär att regeringen föreslår att anslagen för Strålsäkerhetsmyndigheten, Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Sveriges Domstolar ökar med totalt 161 miljoner kronor 2026. Regeringen föreslår att 20 miljoner avsätts till kommunerna för deras del i tillståndprocessen.
- Regeringen föreslår 20 miljoner kronor till länsstyrelsernas, regionernas och myndigheters planerings- och utredningsarbete för ny kärnkraft under 2026.

Ny myndighet för miljöprövning

- Miljötillståndsprövningen behöver bli mer flexibel, effektiv och förutsebar
- Regeringen föreslår därför en ny myndighet som ska hantera miljöprövningen, i enlighet med miljötillståndsutredningen betänkande
- Det första steget är att skapa den nya myndigheten som ska hantera den reformerade miljöprövningen och att vissa uppgifter flyttas från länsstyrelserna till en ny myndighet för miljöprövning från den 1 juli 2027

Ny kärnkraft i Sverige

- Kärnkraften är en förutsättning för Sveriges klimatomställning och näringslivets konkurrenskraft
- Förberedelser för att ta mot första ansökan för kärnkraft har pågått från första dagen i mandatperioden – med bland annat satsningar för att bygga kompetens och resurser hos berörda myndigheter, länsstyrelser, kommuner och domstolar
- Dagens besked om finansieringsmodell för ny kärnkraft är en avgörande och viktig del för att möjliggöra ny kärnkraft i Sverige

Ny kärnkraft i Sverige

Ebba Busch, energi- och näringsminister (KD)

Niklas Wykman, finansmarknadsminister (M)

Romina Pourmokhtari, klimat- och miljöminister (L)

Tobias Andersson, ordförande i näringsutskottet (SD)

19 september 2025